

Open Data DK
c/o Aarhus Kommune
DOKK1, Hack Kampmanns Plads 2
8000 Aarhus C

www.opendata.dk
info@opendata.dk

Bestyrelsens beretning 2023

En status på årets aktiviteter og kommende fokus

02-05-2022

Indledning

I løbet af 2021 og 2022 kom der et forstærket nationalt fokus på, at åbne offentlige data repræsenterer et stort værdipotential. Øget opmærksomhed på åbne offentlige data blev blandt andet nævnt som en af anbefalingerne i Regeringens Digitaliseringspartnerskab fra oktober 2021, og i Regeringens digitaliseringsstrategi for Danmark fra maj 2022 blev det nævnt, at offentlige data skal kunne anvendes og deles bredt i samfundet. Erhvervslivet efterspørger desuden flere åbne offentlige data for at kunne udvikle grønne løsninger, og dermed understøtte arbejdet med den grønne omstilling.

Bedre adgang til offentlige data kræver en sammenhængende indsats. Et initiativ med fokus på et fællesoffentligt arbejde for bedre adgang til offentlige data er derfor etableret med den nye fællesoffentlige digitaliseringsstrategi 2022-2025. Open Data DK er en del af det arbejde.

Der er med ovenstående initiativ sket en del på de indre linjer i Open Data DK siden sidste generalforsamling den 25. maj 2022. Foreningen videreføres, som I kender den, men fungerer nu i et stærkt samarbejde med Digitaliseringsstyrelsen og KL.

I det følgende beskrives årets aktiviteter og tiltag. God læselyst.

Kort status på foreningen

Der er 29 tilsluttede myndigheder i foreningen; 25 kommuner og 2 regioner. Derudover anvender Vejdirektoratet og GeoDanmark også Open Data DK platformen. Med det nye fællesoffentlige initiativ kan alle offentlige myndigheder frit tilslutte sig Open Data DK og f.eks. få adgang til udstilling af data på www.opendata.dk. Platformen rummer fortsat alle slags åbne data, som ikke naturligt hører til på en anden datadistributionsplatform, med særligt fokus på IoT-data. Se tilsluttede myndigheder her: <https://www.opendata.dk/organization>

Bestyrelsen har i løbet af året afholdt seks bestyrelsesmøder og et 1½ dages seminar. I løbet af året har Janus Cavit Hoigaard Anker overtaget Suzette Glanz Støvrings plads og er indtrådt i bestyrelsen på vegne af Københavns Kommune. Derudover er der qua det fællesoffentlige samarbejde er Nikolai Bülow Tronche indtrådt som observatør på vegne af Digitaliseringsstyrelsen og Søren Nørgaard Madsen på vegne af KL. Det er med til at sikre den sammenhænge indsats på dette område, hvilket vi er glade for. Derudover er Bjørn Hallberg-Nielsen stoppet som bestyrelsesmedlem på vegne af Region Hovedstaden.

Bestyrelsen består nu af repræsentanter fra Vejle Kommune, Syddjurs Kommune, Københavns Kommune, Aarhus Kommune, Digitaliseringsstyrelsen og KL.

Fællesoffentlig indsats for bedre adgang til offentlige data

I Den fællesoffentlige digitaliseringsstrategi 2022-2025 beskrives data som motor for innovation på tværs af samfundet. Der er fokus på, at offentlige data gøres tilgængelige for borgere, virksomheder m.fl., så de kan anvendes til at skabe innovative løsninger til samfundets udfordringer. Der er derfor etableret en fællesoffentlig indsats for bedre adgang til offentlige data.

Open Data DK er en del af den indsats og skal i 2022-2025 overordnet fokusere på tre indsatsområder:

- Dataplatform for offentlige data, der ikke har andet sted
- "Første udstillingsplatform", hvor gevinstpotentiale kan undersøges
- Understøttelse af og rådgivning til offentlige dataudstillere

IoT-data er vurderet til at være et særligt relevant fokusområde for Open Data DK i de kommende år. Derudover bliver de tre indsatsområder løbende konkretiseret i årlige arbejdsprogrammer. Generelt er foreningen videreført i det fællesoffentlige initiativ som forening, der driver en dataplatform og har medlemmer, hvorfor der fortsat varetages en række driftsopgaver. Ønsket er, at Open Data DK fortsat er en lettilgængelig og fleksibel forening, som kan hjælpe dataudstillende myndigheder med at afprøve deres datas værdi som åbne data. Dette bl.a. med henblik på at kunne vurdere, om pågældende data skal gøres klar til udstilling i større skala. Derudover skal Open Data DK være et sted, hvor nye og innovative metoder til at bringe offentlige data i anvendelse afprøves.

Vision og mission

Open Data DKs deltagelse i det fællesoffentlige initiativ, som faldt på plads i sommeren 2022, gav anledning til en orientering til alle på det tidspunkt medlemskommuner – og regioner, og afholdelse af bestyrelsesseminar, hvor Open Data DKs kerneydelser og værditilbud blev drøftet. Derudover blev foreningens vision og mission genbesøgt og revideret.

Vision

Open Data DK styrker arbejdet med åbne data i det offentlige Danmark. Det gør vi ved at skabe et fællesoffentligt innovationsmiljø, hvor offentlige datas værdi for samfundet kan afprøves, og hvor den offentlige sektors kapacitet til at arbejde med udstilling af offentlige data til innovation opbygges.

Mission

Open Data DK rummer alle slags åbne offentlige data, som ikke naturligt hører hjemme på en anden datadistributionsplatform. Open Data DK skaber rammerne, så offentlige myndigheder nemt kan udstille data og få afprøvet datas værdi til udvikling af innovative datadrevne løsninger på samfundsmæssige udfordringer.

Det gør vi ved at tilbyde en dataplatform, hvor alle offentlige myndigheder kan få adgang til at udstille data, og ved at skabe et rum for videndeling og samarbejde på tværs af aktører.

Derudover gav den nye situation anledning til opdatering af foreningens tilslutningsaftale, samt en større gennemgang af foreningens vedtægter. Ændring af vedtægter blev godkendt til ekstraordinær generalforsamling 28. februar 2023.

Afdækning af behov

Som forberedelse til arbejdsprogram 2023 blev der i efteråret 2022 afholdt både individuelle interviews og fokusgruppinterviews med henblik på at blive klogere på myndighedernes behov, bl.a. vedrørende

foreningens nye fokusområde – udstilling af IoT-data. Både medlemmer og ikke-medlemmer blandt regioner og kommuner blev inviteret til at deltage.

Der blev bl.a. givet udtryk for

- Et ønske om, at Open Data DK deler viden om efterspørgsler og tendenser
- At værdien af åbne offentlige data tydeliggøres
- Et behov for mere viden om, hvilke data der kan give værdi for anvendere
- Et ønske om fokus på standardisering af data
- Et ønske om fokus på IoT
- Et behov for mere viden om at udstille data

Udover interessentdialog i efteråret 2022 bliver der også inddraget erfaringer fra tidligere brugere – og medlemsundersøgelser. Derudover var der i efteråret 2022 fokus på afklaring af foreningens rolle i den nye fællesoffentlige indsats. Det indebar en høj grad af dialog med initiativets andre parter.

Den nationale Datavejviser

I september 2022 lancerede Digitaliseringsstyrelsen og Erhvervsstyrelsen den nationale [Datavejviser](#), som har til formål at skabe overblik over tilgængelige offentlige data. I den forbindelse blev der i efteråret etableret en første version af snitflade mellem Datavejviser og Open Data DK, så metadata fra datasæt på www.opendata.dk kan videreformidles til datavejviser.dk og dermed blive synlige med andre åbne og tilgængelige offentlige data.

Det er muligt for alle myndigheder, der udstiller data via www.opendata.dk at få deres metadata gjort synlige på Datavejviser, så de kan søges frem sammen med en lang række andre åbne offentlige data. På nuværende tidspunkt er metadata fra 8 datasæt på www.opendata.dk synlige på Datavejviser. Der er udarbejdet en governancemodel i første version, som beskriver rolle – og ansvarsfordeling mellem Open Data DK og Digitaliseringsstyrelsen, når metadata viderformidles til Datavejviser. Den automatiske høst af metadata fra www.opendata.dk er under etablering. Der forventes afholdt et webinar om Datavejviser i løbet af 2023.

Udover arbejdet med den nationale Datavejviser er der generelt fokus på koordination og dialog med såvel Digitaliseringsstyrelsen og Erhvervsstyrelsen mhp. at afklare foreningens rolle i den fællesoffentlige indsats.

Fælles datasæt og IoT

Snitflade mellem OS2iot og Open Data DK: På baggrund af afdækning i 2022 er der igangsat udviklingsopgave med henblik på forbedring af muligheden for at udstille data på Vi ved, at netop bred geografisk dækning i datasæt, har betydning for anvendelsen af data. Vi ved, at netop bred geografisk dækning i datasæt, har betydning for anvendelsen af data. Derudover giver særligt kommunerne udtryk for, at det vil give værdi i arbejdet med åbne offentlige data, hvis Open Data DK fokuserer på etablering af fælles datasæt, der dækker mere end én kommune. I 2023 fokuseres på afdækning af mulige fælles datasæt, herunder også IoT-data, der kan have et værdipotential som åbne offentlige data. Sekretariatet har dialog med forskellige projekter

og aktører mhp. at blive klogere på muligheden for at etablere nogle fælles datasæt. Dette bl.a. igennem KLS IoT netværk.

Den eksisterende snitflade mellem OS2iot og Open Data DK blev etableret i forbindelse med udvikling af OS2iot. Den blev dog anvendt i meget lille grad, hvorfor afdækning af barrierer i forbindelse med anvendelsen blev igangsat i 2022. Dette med henblik på forbedring af snitfladen i 2023. I 2023 er der igangsat udviklingsopgave med henblik på forbedring af muligheden for at udstille data på www.opendata.dk igennem OS2iot.

Standardisering af data

Igennem 2022 var der fokus på udvikling af en prototype på et mappingværktøj (*mapper/transformer*) til standardisering af åbne IoT-data, så de ved udstilling følger internationale datastandarder. Målet var at udvikle et proof-of-concept på et værktøj, som for myndighederne kan lette processen i forbindelsen med at ensrette data. Denne aktivitet er fortsat i 2023.

Det videre arbejde med *Mapper/Transformeren* foregår i fællesoffentligt regi, hvor vi samarbejder med Digitaliseringsstyrelsen og KL bl.a. om videreudvikling af løsningen og sammenhæng med eksisterende projekter i fællesoffentlig regi. I Open Data DK ønsker vi, at der arbejdes med en funktion som *mapper/transformeren* i fællesoffentligt regi, så datastandardisering bliver samordnet på tværs af den offentlige sektor, og at standarderne gøres tilgængelige i maskinlæsbare, åbne kataloger, som enhver der ønsker at følge de vedtagne standarder på et område kan trække på.

Proof-of-concept-løsningen af *Mapper/Transformeren* er en sammensmeltning af en række open source-komponenter udviklet på europæisk plan under Fiware, men derudover er der opmærksomhed på, om der er lignende tiltag på europæisk/internationalt niveau.

Løsningen er tænkt uden hårde koblinger til andre systemer og er derfor uafhængig af det system, der føder data ind og det system, der modtager data. Dvs. at løsningen kan modtage åbne data, men også data fra lukkede systemer og sende dem f.eks. til en myndigheds BI-løsning eller til udstilling som åbne (standardiserede) data.

Udvikling af platformen

Jf. anbefalinger fra Digitaliseringsstyrelsen om anvendelse af licenser ved udstilling af offentlige data er der foretaget ændringer ift. licens på portalen. Alle dataudstillende myndigheder blev kontaktet med mulighed for at gøre indsigelser forud for en omkonvertering af de gamle licenser til Creative Commons Kreditering (CCBY). Der anvendes fremadrettet Creative Commons-licenser, primært CCO (public domain).

Hjemmesiden er under opdatering. Indholdet er opdateret, og strukturen er ændret fra indholds-baseret til modtagerorienteret. Ændring af visuelt design er derudover igangsat.

Vi modtager altid gerne udviklingsønsker og – behov fra både dataanvendere og myndigheder, der udstiller data på portalen.

Den kommende tids fokus

Ovenstående aktiviteter med Fælles datasæt og IoT samt arbejdet med Mapper/Transformeren og Datavejviseren vil forsat være i fokus. Dertil kommer forventeligt et styrket fokus på synliggørelse af værdien ved åbne offentlige data, bl.a. ved formidling af cases, og videreformidling af databehov og – efterspørgsler. Begge områder er efterspurgt af myndigheder i behovsafdækning og tidligere medlemsundersøgelse.

Vi glæder os til endnu et år.

Med venlig hilsen
Open Data DK-bestyrelsen

Bo Fristed, Aarhus Kommune
Lasse Ziska, Syddjurs Kommune
Nina Nowack-Rosenquist, Vejle Kommune
Janus Cavit Hoigaard Anker, Københavns Kommune
Nikolai Bülow Tronche, Digitaliseringsstyrelsen (observatør)
Søren Nørgaard Madsen, KL (observatør)